

Mis on õigustatud huvi?

July 2, 2019

Õigustatud huvile tuginemist tuleb eelnevalt tõsiselt kaaluda, sest see nõuab alati põhjendamist ning vastutust. Mida selgem on põhjendus, seda läbipaistvam on andmetöötlus. Üks võimalustest on põhjendada seda andmetöötleva andmekaitsetingimustes.

- Andmetöötleva tuleb inimesele igakordselt põhjendada, kuidas andmetöötleva huvid isikuandmete kasutamisel kaaluvad üle inimese huve või põhiõigusi ja vabadusi. Näiteks ei saa ükski massreklaami saatmise ärimudel tugineda õigustatud huvile, sest saatjal ei ole võimalik teada, kas tema ärihuvi kaalub üles kõikide saajate huvid, põhiõigused ja vabadused. Lisaks peab arvestama ka eriregulatsioonidega. Näiteks elektroonilist otseturustust on lubatud teha ainult inimese eelneval nõusolekul.
- Veendumaks, et õigustatud huvi sobib kasutada õigusliku alusena, tuleb andmetöötleva teha kaalumisosotsus. **Kaalumisotsus on õiguslik analüüs**, kus esmalt selgitatakse andmetöötleva enda jaoks välja, milles seisneb tema tegevuse eesmärk ja õigustatud huvi. Seejärel analüüsitakse, kas kõnealune isikuandmete töötlemine on eesmärkide saavutamiseks vajalik. Kaalumisosotsuse teine osa peab analüüsima, kas inimene võib eeldada andmetöötleva sellist tegevust ja isikuandmete töötlemist ning millised on töötlemise võimalikud tagajärjed inimese privaatsusele ja vabadusele. Kui inimese huvid või põhiõigused ja vabadused on kaalukamad, siis ei ole lubatud õigustatud huvi kasutada õigusliku alusena. Eriti kehtib see olukorras, kus töödeldakse alaealiste andmeid.

Kaalumisotsused võivad pealiskaudse analüüsi tagajärjel jätta andmetöötleva õigusvaidlustes hätta. Oluline on kaalumisosotsuse tegemise juures arvestada, et vastutus tegevuse tagajärgede eest on alati andmetöötleva.

Kui andmetöötleva õiguslikuks aluseks on valitud õigustatud huvi, peab andmetöötleva samuti tagama, et tehtav isikuandmete töötlus vastaks isikuandmete töötlemise põhimõtetele, milleks on mh eesmärgipärasus, minimaalsus, läbipaistvus, õigsus ja usaldusväarsus.

Kindlasti ei saa segamini ajada termineid õigustatud huvi ja õigustus. Näiteks, kui andmetöötaja arvab, et tema teguviis on õigustatud, siis see ei tähenda, et tal on kaalumisotsusel põhinev õigustatud huvi.

Viide: Isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 6; põhjendused 47, 48 ja 49.

Allikas URL: <https://www.aki.ee/et/uudised/kysimus-vastus/mis-oi-gustatud-huvi>